

STORTINGET

Representantforslag 86 S

(2017–2018)

fra stortingsrepresentantene Marit Arnstad, Ole André Myhrvold, Sandra Borch,
Geir Pollestad, Siv Mossleth og Emilie Enger Mehl

Dokument 8:86 S (2017–2018)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Marit Arnstad, Ole André Myhrvold, Sandra
Borch, Geir Pollestad, Siv Mossleth og Emilie Enger
Mehl om endringer i rovviltpolitikken**

Til Stortinget

Bakgrunn

Stortingets rovviltforlik fra 2004 og 2011 bygget på en todelt målsetting. Det skal sikres bærekraftige bestander av de store rovviltarter samtidig som det skal legges til rette for en fortsatt aktiv og allsidig bruk av utmarksressursene og levende lokalsamfunn. Siste ledd innebærer at det må føres en rovviltpolitikk som reduserer rovviltskadene, demper konflikter og motvirker utrygghet for dem som er mest berørt. Dessverre har norsk rovviltpolitikk de siste årene hatt preg av å prioritere den første delen av den todelte målsettingen, på bekostning av en aktiv beitepolitikk. Dette berører en rekke lokalsamfunn, næringsutøvere og enkeltpersoner/familier direkte og sterkt. Det svekker også rovviltpolitikken legitimitet.

Et ineffektivt forvaltningsregime

Rovviltforliket av 2011 kom i stand på bakgrunn av vedvarende uakseptable tap av sau og tamrein på grunn av rovvilt. Forlikspartnerne slo fast at det i prioriterte beiteområder skulle være trygt å ha husdyr på beite.

Forliket legger til rette for en tydelig soneinndeling og at uttak av rovdyr i prioriterte beiteområder skal skje raskt og effektivt. Forliket legger opp til årlig lisensjakt som hovedvirkemiddel for regulering av bestanden for

bjørn og jerv. Etter seks års erfaring med rovdyrforliket er det klart at man ikke har vært i stand til å gjennomføre lisensjakt på en slik måte at de kvotene som har vært fastsatt, kunne tas ut.

Det viser seg videre at enkelte forhold ved bestandsmålene er svært problematiske. Som eksempel kan nevnes bestanden av bjørn. Bestandsestimat fra Rovdata viser at antall årlige bjørneynglinger i Norge ligger stabilt rundt seks, mens bestandsmålet ligger på 13. Dagens bestand, som bare er på halvparten av bestandsmålet, innebærer store tap for beitenæringa i berørte områder, og da særlig i Hedmark, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark. Det vil følgelig være svært krevende, for ikke å si umulig, for beitenæringa å tilpasse seg vekst i bjørnebestanden til 13 årlige ynglinger.

Et annet eksempel gjelder jerveforvaltningen. Lisensperioden for jakt på jerv er fra 10. september til 15. februar. Denne lisensfellingingen har over flere år vært mislykket i den forstand at man ikke har vært i stand til å ta ut de fastsatte kvotene. Antallet jerv som felles av lisensjegere, ligger i dag på under halvparten av fastsatt lisenskvote. Mørketida gjør at det er spesielt krevende å få til effektiv lisensfelling i Troms og Finnmark. I andre deler av landet er det selve terrenget som skaper utfordringer for jakta. Etter rovdyrforliket i 2004, hvor Stortinget satte mål om 39 årlige ynglinger, har jervebestanden i samtlige år ligget over bestandsmålet. Dette har ført til at tapene av husdyr og tamrein til jerv i disse årene har vært større enn det Stortinget har forutsatt.

De samiske næringene er sterkt berørt av gjeldende rovviltpolitikk. Her opplever reindriften et krysspress fra flere rovviltarter: bjørn, jerv og kongeørn. I de sørsamiske og lulesamiske områdene har det gått så langt at det er et åpent spørsmål om tamreinnæringen kan overleve.

Stortinget vedtok et nytt bestandsmål for ulv i mai 2016. Fram til da hadde man et bestandsmål på tre årlige ulvekull i helnorske revir innenfor forvaltningsområdet for ulv (ulvesonen). Det nye bestandsmålet ble på 4–6 årlige ulvekull (ynglinger) i Norge og i grenserevir, hvor minst tre kull skulle være født i helnorske revir. Ynglinger utenfor ulvesonen skulle medregnes, og ulvekull i norsk-svenske grenserevir skulle regnes med, men kun med en faktor på 0,5.

Sommeren 2016 ble det konstatert at bestandsmålet for ulv var overskredet, og rovviltmyndene fattet vedtak om lisensuttak av ulv. Vinteren 2016–2017 ble en stor del av denne lisensfelling av ulv stanset av Klima- og miljøverndepartementet fordi departementet la en gal oppfatning av Bernkonvensjonen og naturmangfoldloven til grunn for sin klagebehandling. Dette førte til at Stortinget i mars 2017 instruerte regjeringen om hvordan Bernkonvensjonen og naturmangfoldloven var å oppfatte.

Det helhetlige bildet som avtegner seg, er at rovviltforvaltningen i dag i for liten grad tar hensyn til berørte lokalsamfunn og næringsutøvere, noe som bringer norsk rovviltpolitikk i vanry og skaper en rekke problemer for næringsdrivende og lokalsamfunn landet rundt.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen klargjøre den todelte målsetningen om rovviltforvaltningen, slik at det blir tydelig at dette er to likestilte målsetninger i tråd med Stortingets tidligere vedtak.
2. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om reduserte bestandsmål for de store rovviltartene. Regjeringen bes i den forbindelse gå bort fra praksisen med å fastsette bestandsmål i intervaller og

dessuten legge til grunn at eksisterende beitenæring skal opprettholdes.

3. Stortinget ber regjeringen endre rovviltforskriften slik at rovviltmyndene får et reelt ansvar for forvaltningen hele året. Det må åpnes for at nemndene kan iverksette betinget skadefelling hele året. Nemndene må også få større styring over de ekstraordinære uttakene som skjer i regi av Statens naturoppsyn.
4. Stortinget ber regjeringen ta initiativ til at rovviltmyndighetene i prioriterte beiteområder iverksetter planmessig uttak av potensielle skadedyr før beiteslipp. Det gjennomføres planmessig overvåking av rovvilt i aktuelle områder for å kunne gjennomføre dette. Målet er at slikt uttak skal foregå på sporsnø.
5. Stortinget ber regjeringen om å innføre stående fellingstillatelse for ulv som går inn i beiteprioriterte områder, og i områder med samisk tamreindrift.
6. Stortinget ber regjeringen endre rovviltforskriften slik at den i situasjoner der det er dokumentert større skadeomfang over flere år i samme område, gir en generell åpning i hele landet for at det tillates felling av kongeørn forut for skade og uten at det foreligger en akutt skadesituasjon, så fremt det foreligger fare for større skade. Slike tillatelser skal kunne knyttes til et bestemt område og tidspunkt uten krav til identifisering av skadegjørende individ.
7. Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å endre reglene for skadefelling av stort rovvilt, slik at fellingslagene kan ta i bruk de samme metodene som brukes av Statens naturoppsyn.
8. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om stående fellingstillatelse i beitesesongen på rovdyr innenfor rovdysikre beitegjerd og på innmarksbeite.

7. desember 2017

Marit Arnstad

Geir Pollestad

Ole André Myhrvold

Siv Mossleth

Sandra Borch

Emilie Enger Mehl